

WYMAGANIA EDUKACYJNE.

KLASA 8

Nr	Temat	Wymagania				
		ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
		Uczeń:				
1	Oczybędziemysięuczyna lekcjach EDB – zasady bezpieczeństwa.Naszklasowy kontrakt	-	-	-	-	-
2	Istotaudzielaniapierwszej pomocy	▶ wyjaśniasz zasady zachowania się ratujących(świadków zdarzenia) w miejscu wypadku	▶ uzasadniasz naczenie udzielaniapierwszej pomocy ▶ omawiasz zasady zabezpieczenia miejscawypadku	▶ omawiametody zapewnieniabez pieczeństwa własnego,osoby poszkodowaneji otoczenia w sytuacjach symulowanych podczaszajęć	▶ wyjaśniasznaczenie podejmowania działań z zakresu udzielaniapierwszej pomocy przez świadkazdarzenia ▶ podajeprzykłady zagrożeń w środowisku domowym,ulicznym, wodnym, wprzestrzeniach podziemnych, własach	▶ przedstawiarolę świadkazdarzeniai w pierwszejpomocy ▶ oceniazachowanie się świadków zdarzenia (ratujących) na miejscuwypadku
3	łańcuchratunkowy–niemasz prawa go zerwać	▶ rozpoznaje osobęwstaniezagro żenia życia ▶ unikanarażania własnegozdrowiana niebezpieczeństwo ▶ oceniai własne	▶ omawiasz zasady postępowaniabe zpiecznegodlarat ownika ▶ wyjaśniasz zasady bezpiecznegopo stępowania	▶ rozpoznajestopień zagrożeniaosoby poszkodowanej ▶ podaje przykład aplikacjitelefon komórkowywspier ającej	▶ wyjaśniapojęcie„stan zagrożeniażycia” ▶ rozpoznaje potencjalneźródła zagrożieńwkontakcie z poszkodowanym	▶ uzasadnia, że prawidłowewwezwanie pomocy może mieć istotne znaczenie dla ratowaniażycia poszkodowanych ▶ charakteryzuje

		Wymagania				
Nr	Temat	ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
Uczeń:						
		możliwości wzywaodpowiednią pomoc	wrejonie wypadku	- udzielaniepierwszej pomocy - wskazujesposoby zabezpieczenia się przedzakażeniem wkontakciezkrwią iptyłnami ustrojowymi, stosowaniauniwersalnych środków ochrony osobistej		poszczególneogniwa łańcucharatunkowego wskazujeprzyczyny iokoliczności prowadzącedo szybkiegopogorszenia stanu zdrowia lub zagrożeniażycia
4	Ocenastanu poszkodowanych	- oceniaprzytomność poszkodowanego - oceniaczynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) - udrożniadrogi oddechowe rękoczynemczoł-żuchwa - systematycznie ponawiaocenę oddychaniauosoby nieprzytomnej - wzywaodpowiednią	- rozpoznaje u osoby stan zagrożeniażycia - wyjaśniamechanizm niedrożnościdróg oddechowychuosoby nieprzytomnej - postępujewedług poznanego schematu ratunkowego	- omawiazasady postępowania bezpiecznegodla ratownika - odwraca na plecy poszkodowanego leżącego na brzuchu, gdy zachodzi taka konieczność - rozpoznajestopień zagrożeniaosoby poszkodowanej	- wymieniaobjawy utraty przytomności - wyjaśniazasady bezpiecznegopo stępowania wrejonie wypadku - podajeprzykłady zagrożeń w środowisku domowym, ulicznym, wodnym, w przestrzeniach podziemnych, własach	- dowodzikonieczności udzielaniapierwszej pomocyw przypadku zaburzeńczynności życiowychposzkodowanego - wyjaśniamiechanizm iukładu nerwowego, układu krwionośnego iukładu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych

		Wymagania				
Nr	Temat	ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
Uczeń:						
		pomoc				
5	Postępowanie podczas utraty przytomności i zasłabnięć	▶ oceni przytomność poszkodowanego ▶ udrożni drogi oddechowe ▶ ręcznym czło-żuchwą ▶ oceni czynność oddychania u osoby nieprzytomnej (trzema zmysłami, przez okres do 10 sekund) ▶ systematycznie ponawia ocenę oddychania u osoby nieprzytomnej ▶ układa osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej ▶ wzywa odpowiednią pomoc	▶ postępuje według poznanego schematu ratunkowego ▶ udziela pomocy osobie omdlełej ▶ wymienia zagrożenia dla osoby nieprzytomnej	▶ wyjaśnia mechanizm nieodróżnienia dróg oddechowych u osoby nieprzytomnej ▶ omawia zasady postępowania bezpiecznego dla ratownika	▶ wykazuje związek między utratą przytomności a zagrożeniem życia ▶ wymienia przyczyny i objawy nagłych zasłabnięć i utraty przytomności	▶ wyjaśnia rolę układu nerwowego, układu krwionośnego i układu oddechowego w utrzymywaniu podstawowych funkcji życiowych ▶ omawia zasady postępowania z osobą nieprzytomną
6	Pierwsza pomoc w zaburzeniach oddychania i krążenia	▶ rozpoznaje czynności życiowe poszkodowanego lub ich brak ▶ postępuje według poznanego schematu ratowniczego	▶ wykonuje na manekinie ucisk klatki piersiowej i oddech zastępczy, samodzielnie i we współpracy z drugą osobą	▶ wymienia najczęstsze przyczyny zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego ▶ omawia uniwersalny algorytm w nagłym zatrzymaniu krążenia	▶ opisuje zastosowanie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) ▶ wykazuje wpływ zastosowania AED na zwiększenie	▶ uzasadnia konieczność udzielania pierwszej pomocy w przypadku zaburzeń czynności życiowych poszkodowanego

		Wymagania				
Nr	Temat	ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
Uczeń:						
		- wykonujena manekinieuciskiklatki piersiowej - wzywaodpowiednią pomoc		wyjaśniapojęcie „nagłezatrzymanie krążenia”	- skutecznośćciakcji resuscytacyjnej - wymieniaoznaki nagłezatrzymania krążenia	wymieniawarunki iczynniki zapewniające resuscytacjęwysokiej jakości
7	Ciałaobce worganizmie	- wykonuje na manekinieękoczynyratunkowe wprzypadku zadławienia - wzywaodpowiednią pomoc	- stosujepoznany schematrunkowy - wymieniaprzykłady działań zapobiegających zadławieniuu małych dzieci	- wyjaśniapojęcie imechanizm zadławienia - postępujewedług poznanego schematu ratunkowego	omawiaschemat postępowania wprzypadku zadławienia	uzasadnia konieczność udzielaniapierwszej pomocywprzypadku zakrztuszenia lub zadławienia
8	Pierwszapomoc wzranieniach,skaleczeniach iranach	- wymieniaśrodki stanowiące wyposażenieapteczki pierwszejpomocy - wyjaśniazastosowanie poszczególnych materiałówopatunkowych - wykonujeopatrunek osłaniający na ranę w obrębie kończyny posługujesięchustą trójkątną podczas opatrywaniaran	- wymieniaprzedmioty, jakie powinny znaleźć się w apteczce domowej - opatruderanykończyn chustątrójkątną - stosujepodstawowe zasady opatrywaniaran - stosujewłaściwe opatrunkiwzależności od rodzaju urazu iumiejscowieniarany	- wymienia przedmioty, jakie powinny się znaleźć w apteczce przygotowanej na wyprawęturystyczną - omawiazasady pierwszejpomocy wurazachkończyn - wymienia przedmioty, jakie powinny sięznaleźć w apteczce samochodowej	- wyjaśniapojęcierany - wskazujezależność między sposobem opatrzeniaranyajej gojeniem się - planujewyposażenie apteczkiidla kilkuosobowejgrupy nawyprawę turystyczną wzależnościopory roku	- uzasadnia konieczność opatrywaniaran - rozpoznajestopień zagrożeniasosoby poszkodowanej iwyjaśniazasady bezpiecznegopostępowania wrejonie wypadku

		Wymagania				
Nr	Temat	ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
Uczeń:						
		• unieruchamiania kończyn ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne ▶ wzywa o odpowiednią pomoc		▶ wykonuje opatrunek osłaniający ranę głowy, szyi, twarzy, klatki piersiowej i jamy brzusznej		
9	Tamowanie krwotoków	▶ wykonuje opatrunek uciskowy ▶ tamuje krwawienie za pomocą opatrunku ▶ wzywa o odpowiednią pomoc ▶ bezpiecznie zdejmuje rękawiczki ochronne	▶ wyjaśnia, jak rozpoznać krwotok zewnętrzny ▶ opisuje opatrunek uciskowy ▶ opisuje zasady pierwszej pomocy w sytuacji wystąpienia zagrożenia z użyciem broni konwencjonalnej	▶ układa poszkodowanego w odpowiedniej pozycji, w zależności od umiejscowienia urazu ▶ tamuje krwotok przy użyciu dłoni oraz opatrunku uciskowego	▶ wyjaśnia pojęcia: „rana”, „krwotok” ▶ wyjaśnia, dlaczego silny krwotok zagraża życiu ▶ wyjaśnia zagrożenie związane z silnym krwotokiem ▶ rozróżnia rodzaje krwotoków	▶ rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej ▶ wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania ▶ w razie wypadku opisuje zasady zachowania się w sytuacji zagrożenia ▶ przy użyciu akronimu: uciekaj, schowaj się, walcz
10	Urazy kości i uszkodzenia stawów	▶ stosuje unieruchomienie obłożenia ▶ wzywa o odpowiednią pomoc	▶ stosuje zasady unieruchamiania doraźnego kości i stawów	▶ wykorzystuje podręczne środki do unieruchomienia rąk i nóg	▶ wyjaśnia pojęcie „złamanie”; ▶ wymienia przyczyny urazów kostno-stawowych	▶ wymienia przykłady zapobiegania urazom w sporcie, w domu, w pracy
11	Wpływ wysokiej temperatury na organizm człowieka	▶ demonstruje metodę chłodzenia w przypadku	▶ wyjaśnia, na czym polega udzielanie pierwszej pomocy	▶ charakteryzuje stopnie oparzeń termicznych	▶ omawia skutki działania wysokiej temperatury na	▶ przedstawia metody zapewnienia bezpieczeństwa

		Wymagania				
Nr	Temat	ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
Uczeń:						
		▶ oparzenia kończyny wzywaj odpowiednią pomoc	▶ w oparzeniach wymienia przykłady zapobiegania oparzeniom, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska a domowego i małych dzieci	▶ omawia zasady postępowania w przypadku oparzenia termicznego	▶ organizm człowieka wyjaśnia pojęcie „oparzenie”	własnego, osoby poszkodowanej i otoczenia w sytuacjach symulowanych podczas lekcji
12	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 2–11				
13	Ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach	▶ rozróżnia poszczególne sygnały alarmowe i środki alarmowe ▶ omawia zasady właściwego zachowania się w razie uruchomienia sygnałów alarmowych ▶ potrafi zachować się po ogłoszeniu alarmu w szkole	▶ omawia sposób zachowania się uczniów po usłyszeniu sygnału alarmu ▶ wskazuje drogę ewakuacji w szkole	▶ omawia rodzaje alarmów ▶ wymienia zasady ostrzegania ludności o zagrożeniach ▶ wyjaśnia zasady zachowania się ludności po usłyszeniu sygnału alarmowego	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględności stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ omawia rodzaje alarmów	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględności stosowania się do zaleceń służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia przydatność znajomości sygnałów alarmowych
14	Zagrożenia pożarowe i ewakuacja	▶ charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy	▶ omawia zasady zachowania się podczas pożarów ▶ omawia rolę różnych	▶ wskazuje w szkole miejsca szczególnie zagrożone wystąpieniem	▶ wyjaśnia najczęstsze przyczyny powstawania pożarów	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ planuje postępowanie

		Wymagania				
Nr	Temat	ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
Uczeń:						
		▶ rozpoznaje i prawidłowo zareaguje na sygnał alarmu o pożarze w szkole	służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia cywilizacyjnych	pożaru i uzasadnia swój wybór ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych	uczniów w przypadku sygnału o pożarze
15	Zagrożenia powodziowe	▶ wymienia przykłady zagrożeń związanych z wystąpieniem powodzi ▶ podaje zasady postępowania w razie zagrożenia powodzią	▶ omawia znaczenie kolorów stosowanych w ratownictwie powodziowym	▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji wystąpienia powodzi	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratowniczych	▶ wyjaśnia, dlaczego na terenach powodziowych należy przeciwdziałać panice
16	Zagrożenia związane z działalnością człowieka	▶ wymienia przykłady nadzwyczajnych zagrożeń wywołanych przez człowieka ▶ opisuje pożądane zachowania ludności w sytuacji zagrożeń chemicznych ▶ wymienia przykłady zagrożeń środowiskowych	▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb ratunkowych ▶ omawia zasady postępowania w razie intensywnego niebezpieczeństwa	▶ omawia zasady zachowania się podczas wypadków i katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych ▶ przedstawia obowiązki ludności w sytuacjach wymagających ewakuacji	▶ opisuje rodzaje zagrożeń związanych z działalnością człowieka ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w sytuacji zagrożenia cywilizacyjnego ▶ omawia rolę różnych służb i innych podmiotów w organizacji ewakuacji	▶ uzasadnia potrzebę przeciwdziałania panice ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń różnych służb i innych podmiotów ▶ uzasadnia znaczenie bezwzględnego stosowania się do zaleceń służb organizujących ewakuację

Nr	Temat	Wymagania				
		ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
		Uczeń:				
17	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 13–16				
18	Bezpieczeństwo państwa	wymienia składniki bezpieczeństwa państwa	wyjaśnia, co rozumie przez pojęcie „bezpieczeństwo państwa”	wymienia i charakteryzuje podstawowe pojęcia związane z bezpieczeństwem państwa	określa istotę problemu bezpieczeństwa państwa	podjęty dyskusję na temat bezpieczeństwa państwa
19	Polska i bezpieczeństwo międzynarodowe	orientuje się w geopolitycznych uwarunkowaniach bezpieczeństwa, w tym wynikających z położenia Polski	- wymienia czynniki mające wpływ na bezpieczeństwo Polski - omawia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	- wymienia organizacje międzynarodowe i przedstawia ich rolę w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa - wymienia uzbrojenie Sił Zbrojnych RP	- omawia filary współczesnego bezpieczeństwa państwa - omawia podstawowe zadania Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa - wyjaśnia rolę Sił Zbrojnych w systemie obronności państwa	- omawia rolę organizacji międzynarodowych w zapewnieniu bezpieczeństwa państwa - opisuje strukturę organizacyjną Sił Zbrojnych RP
20	Cyberbezpieczeństwo w wymiarze wojskowym	przedstawia sposoby zabezpieczenia przed cyberprzemocą	opisuje sposoby zabezpieczenia przed cyberprzemocą	wyjaśnia istotę cyberbezpieczeństwa państwa	przedstawia rolę i miejsce cyberbezpieczeństwa państwa w systemie cyberbezpieczeństwa państwa	dobiera i tworzy umiarkowane wypowiedzi dotyczące cyberbezpieczeństwa państwa

Nr	Temat	Wymagania				
		ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
		Uczeń:				
21	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 18–20				
22	Zasady orientowania się w terenie	wskazuje kierunki świata za pomocą: Słońca, Słońca i zegarka	wyjaśnia zasady orientowania się w terenie	- orientuje się w terenie na podstawie cech przedmiotów w terenie - wskazuje kierunki świata za pomocą kompasu	wskazuje kierunki świata za pomocą Gwiazdy Polarnej i fazy Księżyca	wskazuje kierunki świata za pomocą busoli i GPS
23	Posługiwanie się mapą	wyjaśnia zasady orientowania się w terenie za pomocą mapy	- wskazuje różnicę między mapą a planem; - posługuje się planem	- rozdziela znaki topograficzne - czyta mapę topograficzną	- orientuje się w terenie według mapy - orientuje mapę geometrycznie i magnetycznie	- porównuje mapę z terenem - określa swoje miejsce na mapie
24	Strzelectwo sportowe	- rozdziela kategorie broni strzeleckiej - opisuje zasady zachowania się na strzelnicy przy posługiwaniu się bronią	wymienia podstawowe części składowe broni strzeleckiej	opisuje poszczególne części składowe broni strzeleckiej	uzasadnia konieczność dokonywania przeglądu, czyszczenia i konserwacji broni strzeleckiej	wyjaśnia zasadność stosowania środków ostrożności przy posługiwaniu się bronią
25	Bezpieczeństwo na strzelnicy	wymienia okresy zjawiska strzału	wyjaśnia od czego zależy odzyskanie	opisuje podstawowe czynniki warunkujące tor lotu pocisku	charakteryzuje poszczególne okresy zjawiska strzału	opisuje poszczególne elementy toru pocisku

Nr	Temat	Wymagania				
		ocenadopuszczająca	ocenadostateczna	ocenadobra	ocenabardzodobra	ocenacelująca
		Uczeń:				
26	Celowanie i celność strzelania	▶ przyjmuje postawy strzeleckie: leżącą, klęczącą i stojącą	▶ prawidłowo grywa przyrządy celownicze	▶ reguluje oddech w czasie składania się do strzału	▶ prawidłowo ściąga język spustowy	▶ opisuje warunki wpływające na celność strzelania
27	Powtórzenie i utrwalenie wiadomości	wszystkie wymagania z tematów 22–26				